

MATKA A DCERA ANEB CO SE MŮŽE STÁT NA PŮDĚ

Důchodkyně Karla byla oprávněnou nájemkyní v obecním bytě. Z důvodu svého zhoršujícího se zdravotního stavu (způsobeného především alkoholismem) již nebyla schopná se samostatně pohybovat a zabezpečit své základní životní potřeby, a proto se ústně domluvila se svojí přítelkyní Janou, že se k ní Jana nastěhuje a že se o Karlu postará. Po určité době, když Karla z důvodu svého neutěšeného a zhoršujícího se zdravotního stavu nebyla už schopna ani samostatné chůze ani samostatné péče o vlastní osobu, Jana, vědoma si této skutečnosti, přemístila Karlu na společnou, ale nikým nevyužívanou a nenavštěvovanou půdu domu, kde Karlu zanechala bez dozoru nebo péče.

Jana nosila Karle na půdu jídlo, později pouze nápoje, a to především alkoholické a levné. Jana viděla, jak se postupně zhoršuje zdravotní stav Karly, viděla, že Karla je nepohyblivá, leží na opuštěném místě, sama si ani nemůže zajistit základní životní podmínky, také si nemůže přivolat pomoc, ale Jana poškozené žádnou pomoc nezabezpečila. Karla v důsledku dlouhodobého strádání, a to nedostatku potravy (jídla a pití) zemřela po dvou měsících od svého umístění na půdu.

Když Jana zjistila, že Karla zemřela, nechtělo se jí odstěhovat z bytu, na který si již zvykla, ale který do doby úmrtí poškozené obývala jen na základě souhlasu poškozené. Napadlo ji proto, že smrt poškozené zatají, aby mohla dále užívat byt po zemřelé, a proto smrt Karly zatajila před majitelem bytu, příslušnou obcí, aby mohla byt dále užívat bez právního důvodu a bez vědomí vlastníka bytu. Krátce nato k sobě nechala nastěhovat svou matku Helenu, které sdělila pouze to, že byt obývala s paní, která již zemřela, a proto je jedna postel volná, což Heleně, která do té doby střídala různá přechodná ubytování, postačovalo jako dostatečná informace a hbitě se do bytu přistěhovala.

Helena zjistila, že zemřelé Karle, jejíž úmrtí Jana zatajila a neoznámila, nadále na poštu chodí důchod. Našla v bytě její občanský průkaz, přizpůsobila svůj vzhled podobě zemřelé Karly a předstírajíc, že je Karla Svobodová, sama na poště po dobu několika měsíců vybírala její důchodové dávky, čímž získala celkem částku 50 000 Kč. Své dceři Janě o tom neřekla, aby se s ní nemusela dělit.

Otázky

1. Jak trestněprávně posoudíte jednání Jany? Odůvodněte.
2. Jak trestněprávně posoudíte jednání Heleny? Odůvodněte.
3. Jaký význam pro právní posouzení Jany by mělo, kdyby přemístila poškozenou Karlu na půdu právě proto, aby urychlila její smrt a aby mohla užívat byt po zemřelé? Další jednání Jany je popsáno v zadání. Odůvodněte.
4. Jaký význam pro právní posouzení Jany by mělo, kdyby měsíc poté, co Jana deponovala Karlu na půdu a viděla její zhoršující se zdravotní stav, zželelo se jí poškozené Karly a zavolala jí lékařskou pomoc. Ještě týž den se z bytu poškozené odstěhovala. Karla po okamžité hospitalizaci v nemocnici přežila, nicméně v důsledku nedostatku stravy a na něj navazujícího selhání respirace u ní došlo k trvalému, nevratnému poškození mozku, kvůli kterému již z lékařského hlediska nepřipadalo v úvahu, aby se péče o Karlu odehrávala jinde než ve specializovaném zdravotnickém zařízení? Odůvodněte.
5. Dne 5. 3. 2014 byla Jana rozhodnutím soudu vzata do vazby. Obžaloba na ni byla podána 26. 3. 2014 k příslušnému soudu. Soud rozhodoval o dalším trvání vazby po podání obžaloby dne 26. 5. 2014. Jak soud rozhodl? Odůvodněte.
6. Zvolený obhájce obviněné Jany, dr. Karlík, se třikrát bez omluvy nedostavil k výslechu svědků v přípravném řízení, ačkoliv byl včas a řádně vyrozuměn o druhu úkonu, době a místě jeho konání, a ani nezajistil účast svého zástupce. Soudce rozhodl podle § 37a odst. 1 písm. b) tr. řádu o vyloučení dr. Karlíka jako zvoleného obhájce z obhajování. Odpovídá takový postup zákonu? Odůvodněte.
7. Po pravomocném odsouzení Heleny pro skutek uvedený v zadání zjistil státní zástupce nové skutečnosti, které mohly odůvodnit jiné, pro ni příznivější rozhodnutí o vině. Podal v její prospěch návrh na povolení obnovy řízení, krátce na to však Helena zemřela. Soud dospěl k závěru, že jeho návrh byl důvodný. Jak a v jaké formě soud rozhodne? Odůvodněte.